



Umowy w międzynarodowym obrocie handlowym w kontekście zarządzania należnościami

Magdalena Pakosińska-Krawczyńska



Agenda

1. Właściwość sądu
2. Właściwość prawa
3. Zawieranie umowy reasekuracji



Właściwość sądu

- Ustalana na podstawie norm regulujących sytuacje z kontekstem transgranicznym
- UE: Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych = **BRUKSELA I**
- **Czy miejsce prowadzenia sporu ma duże znaczenie?** Tak, sąd zawsze uznawać będzie zwyczaje branżowe tylko w zakresie w jakim nie są sprzeczne z prawem lokalnym i lokalnymi zwyczajami handlowymi.
- Ponadto: sąd w zakresie procedur stosuje *lex fori* (czyli, ZPO, KPC, itd.)

Właściwość sądu

- **Czy regulacje prawne dot. właściwości sądu mają duże znaczenie?** W praktyce nie.
- **PRAKTYKA:** ryzyko związane z ustalaniem właściwości sądu należy unikać stosownymi klauzulami – np. dot. miejsca prowadzenia sporów sądowych, arbitrażu.



Arbitraż w DE

- w branży reasekuracyjnej przeważają klauzule dot. arbitrażu *ad hoc*
- Arbitraż instytucjonalny prowadzony jest przez instytucje np. DIS w Niemczech.
- Klasyk w PRAKTYCE: 3 arbitrów
- wybór odnośnie rodzaju arbitrażu należy do stron

	<i>Arbitraż DIS</i>	<i>Sąd powszechny -Landgericht</i>
wartość sporu	30 mln EUR	30 mln EUR
Opłata sąd	-	329.208,00
Honorarium pełnomocnik, RVG	229.302,50	229.302,50 netto (x2)
Honorarium arbiter	262.185,00	-
Opłata DIS	30.000,00 netto	-
TOTAL	521.487,50	558.510,50

- wpływ praktyki z branży reasekuracyjnej na wynik sporu – można ograniczyć, np. tylko do uwzględnienia zwyczajów w branży
- UWAGA: daleko idące umocowanie do rozstrzygnięcia według uznania (z taką klauzulą można się spotkać)
- UWAGA: kompetencje sędziów arbitrów (ograniczenie co do kompetencji mogą zamknąć nam drogę do sędziów np. polskich i wydłużać proces)

Arbitraż ad hoc	Arbitraż instytucjonalny
brak procedur, strony same ustalają	własne procedury (statut)
administracja procesu we rękach stron	administracja ze strony instytucji
wysoki poziom wiedzy branżowej	?

Prawo właściwe

- Jak ocenić umowę?
- Odpowiedź daje nam tzw. *prawo prywatne międzynarodowe* albo sama umowa.



Czym jest PPM?

- Normy kolizyjne – czyli odpowiedź na pytanie, jakie prawo znajduje zastosowanie, jeśli musimy dokonać oceny prawnej konkretnej sytuacji z zakresu **prawa cywilnego**, prawa rodzinnego i prawa pracy, np.:

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 Prawo prywatne międzynarodowe

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)

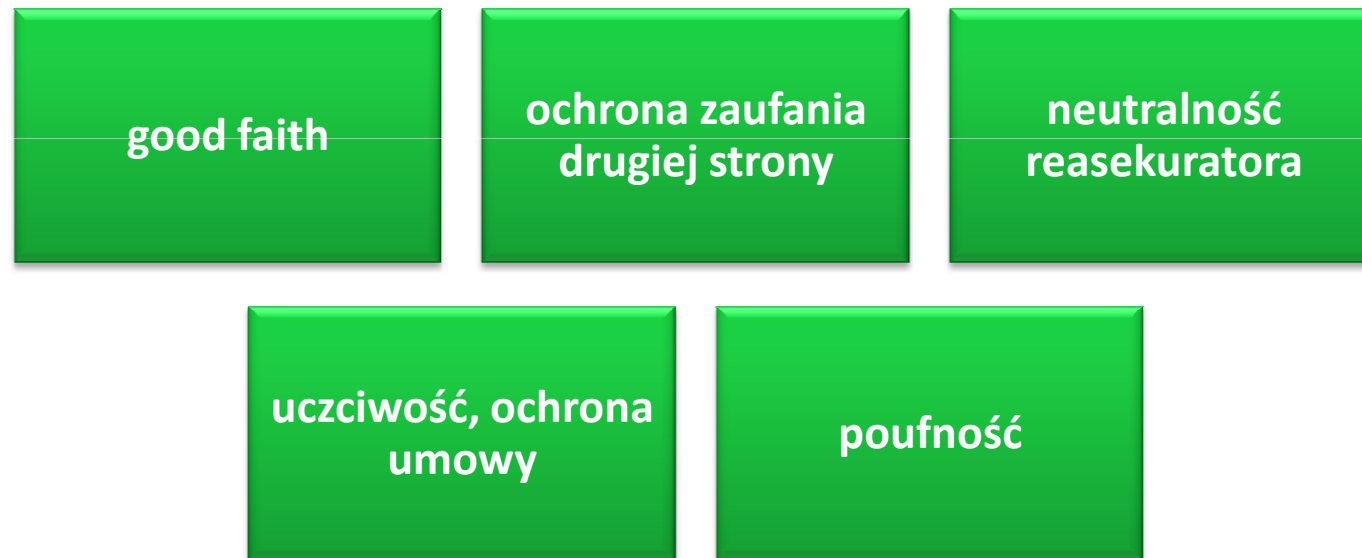
- UE: Rzym I, Art. 4 ust. 1, lit. B = prawo właściwe dla miejsca świadczenia usługi
- DE: za takie miejsce uznaje się miejsce siedziby cedenta (choć są też odmienne stanowiska w literaturze)
- FR: miejsce siedziby reasekuratora
- Rynek Londyński: prawo brytyjskie
- CH: miejsce siedziby reasekuratora

- W praktyce często spotykane klauzule: sąd arbitrażowy umocowany jest oceniać sprawę w oparciu o praktyki w obrocie ubezpieczeniowym – CO TO OZNACZA?
- **RADA:** wykładnia umowy i uzupełnienie luk w umowie następują na podstawie prawa materialnego właściwego w danym kraju

Zwyczaje branżowe

- UK, US: dość ostrożne podejście do ich stosowania wprost
- Treść i zakres obowiązywania mogą się różnić w różnych legislacjach
- DE:
 - ❖ Prawo do sprawowania zarządu, obowiązek do sprawowania zarządu – stanowi o tym, że cedent prowadzi politykę ubezpieczeniową
 - ❖ Zasada uznania zobowiązań – gwarancja, że reasekurator uzna decyzje w zakresie polityki ubezpieczeniowej (follow the settlement). Nie jest wprost uznana w UK.
 - ❖ Zasada dzielenia losu - gwarancja, że reasekurator dzieli los cedenta w odniesieniu do jego polityki ubezpieczeniowej (follow the fortunes).

DE: HGB, BGB, zwyczaje handlowe (np. milczenie w obrocie gospodarczym)



Zawieranie umowy reasekuracyjnej w DE

1. Oferta:

- DE: wiążąca, chyba, że zastrzeżono inaczej (*ohne Obligo, freibleibend*), wygasa po odpowiednim czasie
- UK, US, FR: nie wiążąca do momentu przyjęcia

2. Przyjęcie oferty: tylko w postaci niezminiającej ofertę, w innym przypadku stanowi ponowną ofertę.

3. Slip (Slip Policy): charakter prawny zależy w dużym stopniu od treści/koncepcji.

- DE: Slip w nieobecności drugiej strony raczej *invitatio ad offerendum*
- Common Law: dokumentacja umowy tymczasowej, podpis reasekuratora wraz z podaniem sumy udziału stanowi przyjęcie ofert i taki *slip* należy traktować jak umowę (Cover Note, wording umowy tylko potwierdzeniem pro forma, zastępują tymczasową umowę)

- Milczenie? W branży reasekuracyjnej nie ma zwyczaju, zgodnie z którym uznawałoby się milczenie jako formę wyrażania woli. Stąd w zasadzie milczenie na oddaną ofertę nie należy interpretować jako jej przyjęcie.
- UWAGA: można oddać oświadczenie woli w sposób dorozumiały. Np. poprzez rozliczenie policy zgodnie z założeniami oferty.
- DE: *kaufmännisches Bestätigungsschreiben*, zwyczaj uzgodnienia (telefoniczne, ustne) potwierdzać na piśmie. Jeśli odbiorca nie zaprzeczy niezwłocznie, to treść pisma nabiera mocy prawnej i wiąże strony.



Dziękujemy za poświęcony czas!

